

Secunda conclusio. Licit jupatronatus per se vendi non possit, ut vendita universitate, ut villa, vel castro: in quo est aliqua Ecclesia, cuius venditor est patronus, vel haereditatem, in qua est jupatronatus, vel alio modo dicitur, trans acceſſoriū jupatronatus in eum, nisi exprimatur, dicendo: Vendo, vel do tibi villam, haereditatem, &c. cum omnibus iuribus, quae in ea habeo, præter jupatronatus, & exprimere habetur e. ex literis, de jure patrum. Quod tamen contingit, quando transferitur, vel venditur res aliqua particularis, sed necesse est, quod sit universitas aliqua. Sic Panorm. dist. c. ex literis, 17. & 18. Cov. 1. varia. c. 13. n. 3. *Summis verbis jupatronatus.* Item filii haeres vendat sicutiam, non transire jupatronatus, quia non est universitas. Covarr. cum aliis 2. varia. c. 18. num. 9.

12 Non transire autem jupatronatus venditis honoratis. Lambert. ea qu. 5. art. 19. *ibidem verbis p. 1. vel 1. p. 24.*

13 Immo non tantum transire, cum venditur tota universitas, sed etiam transire in venditione partis: ut si plures habent bonis non possint esse jupatronatus creditoribus, nec illis in solutum dare non posse per judicem illis applicari; quia quodammodo commutatur cum re temporali, & recuperari a simoniam, & effet quoddam genus venditionis. Sic Pan. c. *grimoniam*, de jurepatr. final. c. *cum Bertholdus*, de sent. & redit. Lambert. de jurepatr. lib. 1. p. 2. qu. 5. art. 10. addens etiam licentia Episcopi, Pan. 2. qu. 2. art. 12. *ibidem* traxi. *verbis p. 9. q. 9. 23.* Rochus codem traxi. *verbis p. 1. vel 1. p. 21. Bald. confil. 32. ex eiusdem Baldus, Rochus, Lambert, si cum universitate bonum in solutum daretur, id est, si universitas, cui est auxilium jupatronatus, in solutum daretur; transire enim in illa jupatronatus, non tamen quando res particularis, sed non sapiens universitatem daretur in solutum.*

4 Sed quarens quid sit universitas. Doctores communiter dicunt cum Inno. c. ex literis, de jurepatr. quod universitas dicitur illa, quae absque alia expressione iura universitatis in se continet, ut villa, castrum, &c. Idem Greg. Lop. d. 1. verf. El. *alde*, *Rochus de jurepatr. verbis p. 1. vel 1. p. 24. n. 23.*

5 Hinc sit, quod si quis vendat omnia iura, quae habet in villa, quae non est sua, sed tantum habet in ea certos fundos, & certa iura, & jupatronatus, non transire jupatronatus; quia res venditata non continet se quendam universitatem; sed universalis est resolvenda in his singularibus. Vende tibi hoc ius, & illud: unde cum jupatronatus non possit sic vendi, non transire in hac venditione. Sic Inno. Panor. Cardin. c. ex literis, de jurepatr. & alii, quos referunt, & sequuntur *Rochus dist. qu. 23. num. 41. Lamb. d. qu. 5. art. 13. Angel. verb. jupatronatus, num. 13. Arand. num. 7. Tab. qu. 11.*

6 Sed an venias jupatronatus in venditione omnium honorum? Quidam affirmant, per l. *bonorum*, la. 2. ff. de verb. signific. ubi dicitur bonorum appellationem contineat universitatem, sicut et haereditatem. Sic Panorm. c. ex literis, de jurepatr. num. 12. Bald. 1. C. de bonis libertat. *Rochus de jurepatr. 2. qu. 5. art. 12. Bald. 1. C. de bonis libertat. Rochus cum Bald. 1. final. C. de editio D. Adrian. nisi dicetur, bona mā, ut Baldus dicit, vel bona, quae habet; quia non habet dominum jupatronatus, cum sit quid spirituale. At Panorm. c. ex literis, num. 12. dicti transire, sicut dicit, *omnia bona mea*; quia *mea*, non appetitur ad denotandum dominum jupatronatus, sed ad demonstrandum, quae bona vendantur; alias quomodo possit constare vendito.*

7 At contrarium est commune, scilicet non transire venditis omnibus bonis. Et ad l. *bonorum*, responderet Cov. 1. art. inf. intelligi in successione omnium bonorum, qui tunc caput per haereditatem. Sic tenet multis referens Covar. 1. var. c. 13. num. 4. Cardin. c. ex literis, de jurepatr. & videntur ibi tener Inno. & Joan. Andreas, idem Pauhus, Paulus de Eleazar, Stephanus Cajet. quos referunt Lamb. de jurepatr. lib. 1. part. 2. qu. 5. art. 14. num. 2. & eos sequitur num. 12. 14. & art. 15. num. 11. diece communem; & eo art. 14. num. 3. dicit falem etiē certum, non transire jupatronatus, si dicetur, Vendo omnia bona, quae habeo in tali villa, sicut in illa est jupatronatus, quia hic non venditur universitas, sicut non venditur omnia iura, quae habeo in tali villa, sed est particularis venditio: & aliam limitationem certain habes paulo infra.

8 An vero vendita haereditatem transire jupatronatus, quod est in illa? Quidam negant, propter doctrinam Pauli de Eleazar Clement. 2. de jurepatr. & Barbatus cap. quanto, de indic. qui dicunt non transire jupatronatus cum universitate vendita, in quae rerum singularium est facienda traditio. Sic tenet Lamb. co art. 14. num. 12. & latius art. 15. num. 9. Paulus de Eleazar, & Barbatus ibi, *Aetos superero. spater, despot. in 6. 2. p. verbis Rebellenianis*, n. 7.

9 Sed communis, & verior opinio tenet transire, quia haereditas est quendam universitas, l. *bonorum*, la. 2. ff. de verb. signific. Sic tenet multis referens & respondens ad contradictionem, Cov. 2. var. c. 13. num. 8. *Molina lib. 1. de primog. c. 24. n. 17. 18. 25. Eborac. c. ex literis, de jurepatr. num. 59. & ibi Cardin. Panor. *Bofius, Inno. Butrio, Calder. Joan. Andr.* Et hanc est communis sententia ut fatetur ipse Lamb. co art. 15. n. 13. Idem tenet *Synopeleolus regiam. glss. 4. num. 111. Stephanus Cajet. c. final. dect. in 6. Feim. c. cum Bertholdus. despot. & redit. in fine, Paulus de Citadinis de jurepatr. 9. p. 9. 3. & Rochus codem traxi. verbis p. 1. vel 1. p. 22. num. 10. Angel. verb. jupatronatus. num. 13. Taberna ibi, qu. 11.**

10 Duo tamen sunt certa. Alterum est, quod si illi bonis venditis, vel haereditatem esset villa, vel castrum, in quo esset jupatronatus, transire cum haereditatem, vel illi bonis venditis; quia tamen verificaretur vendi universitate. Sic *Lambertin. co art. 14. num. 10. Alterum est, quod*

dato, quod transiret jupatronatus venditis bonis vel haereditate, intelligitur, nisi in illis, vel haereditate tantum est jupatronatus. Addit *ambet*, vel aliquid parum plus, adeo quod pretium potius videatur datum pro jupatronatus, cum transiret pretium illius pluris. Sic *Lambert. co art. 15. numer. 2. Rochus d. qu. 23.*

11 An vero vendito fundo, *1. quod est Ecclesia jupatronatus, vel vendito palatio, in quo est capella jupatronatus, transiret jupatronatus vide Lambert. in qu. 5. art. 17. & 18. Cov. 1. varia. c. 13. n. 3. *Summis verbis jupatronatus.* Item filii haeres vendat sicutiam, non transire jupatronatus, quia non est universitas. Covarr. cum aliis 2. varia. c. 18. num. 9.*

12 Non transire autem jupatronatus venditis honoratis. Lambert. ea qu. 5. art. 19. *ibidem verbis p. 1. vel 1. p. 24.*

13 Ex omnibus dictis inferri, quod debitoris nil habentes in bonis non possint esse jupatronatus creditoribus, nec illis in solutum dare non posse per judicem illis applicari; quia quodammodo commutatur cum re temporali, & recuperari a simoniam, & effet quoddam genus venditionis. Sic Pan. c. *grimoniam*, de jurepatr. final. c. *cum Bertholdus*, de sent. & redit. Lambert. de jurepatr. lib. 1. p. 2. qu. 5. art. 10. addens etiam licentia Episcopi, Pan. 2. qu. 2. art. 12. *ibidem* traxi. *verbis p. 9. q. 9. 23.*

14 Secundo infertur jupatronatus non recipere affirmacionem. Lambert. ea qu. 5. art. 10. art. 9. inferit habentem jupatronatus non dici ex hoc supletiorem.

D U B I U M LXXXI.

An si in venditione universitatis, in qua est jupatronatus, exprimatur jupatronatus, valeat venditio.

1 Exempli gratia, si aliquid dicat, Vendo villam, vel calrum cum omni iurisdictione, honore, iure patrimoniali, & varie sunt sententiae.

2 Prima dicit valere venditione, & transire jupatronatus cum ea universitate venga. Ratio, quia, qui tacite infunt, finitio exprimitur, etiam in spiritualibus eorum enim expressio nimirum operatur, ut dixi *sup. dub. 24.* At ille jupatronatus non explicitur in illa universitate, transire illa: ergo eius expressio nimirum operatur, & etiam ex expressio transire. Sic Bald. 1. fin. C. de editio D. Adrian. toll. Cardin. c. ex literis, num. 12. dicti transire, sicut dicit, *omnia bona mea*; quia *mea*, non appetitur ad denotandum dominum jupatronatus, sed ad demonstrandum, quae bona vendantur; alias quomodo possit constare venditio.

3 Secunda sententia dicit quod aut expressio facta est declarative, ut: Vendo villamcum omnibus iuribus suis, scilicet honore, iurisdictione, jupatronatus; & tunc transiret jupatronatus, quia tunc declaratio non facit novam, & singularem venditionem; aut ita facta non declarativa, sed conjunctiva, & tunc non transire, quia est singularis venditio jupatronatus. Sic *older. c. unico. de jurepatr. in 6. & videtur ibi tenere Domini.*

4 Tertia sententia dicit, tot ad jupatronatus exprimitur per dictiōnem, & utiendicendo, Vendo villam, & jupatronatus, & tunc non transire jupatronatus, & tunc transiret jupatronatus, quia tunc declaratio non facit novam, & tunc particulē cum denotat accēsūm, quādām; & sic in priori casu. Probatur etiam *c. doctrina Barbi. Aut. integr. C. de sacra script. Eccl. 1m. 14. 15. ubi dicit, quod quandoquam quis dedicat se cumbonis suis monasterio, talis expressio nimirum operatur, quia a primi per eum modum, per quem tacite infunt, quia tunc venientie venientie accessoriū. Si vero dedicat se, & ait, tunc aliquid operatur, quia exprimitur alio modo quo tacite inerat: natura enim copulativa est copularum per se, & principaliiter. Hac Barbi ibi. Hanc tenet *Inno. c. querelam. de finem. ubi Socinus*, *Rochus de jurepatr. verbis p. 1. vel 1. p. 25. num. 49. 50.* & dicit quod illam videtur tene *Joan. Andr. cap. unico. de jurepatr. num. 6.* & quod non sicut transire jupatronatus, quando dicitur, *vendo villam jupatronatus*, remittet etiam *Arab. 2. 2. qu. 100. art. 4. in fin. Manuel 2. remo summa. c. 65. in fine. Greg. Lefez. 1. 8. verf. deueltas. tit. 15. p. 1. Sylvest. verbis jupatronatus, qu. 5. dico *Arabil. num. 6. Angel. num. 12. Tabian. qu. 10. Navarr. lib. confil. tit. 19. de rerum permis. cons. unico. in noua editione. 4. de jurepatr. confil. 3. dicit quod si exprimat cum dictione cum, transire; si vero, cum dictione & est dubium, & *ibidem* *Sylvest. verbis simona. qu. 12. dicta 5. ponit dictam distinctionem si fiat cum dictione & vel cum dictione cum;* & subdi in conscientia attendendum est***

Lib. II. Cap. III. Dub. LXXXI. LXXXII.

Nec obstat, quod dicto e. quia clerici, nulla fit mentio de venditore, sed tantum de emptore; quia satis dicitur persona expresa, cum exprimatur in uno ex correlatis, & in altero militet eadem ratio: nam tam emens, quam vendens, committit simoniam, & pena apposita in uno ex correlative, videtur apposita in altero, ubi militet eadem ratio, ut est communis theoria legitarum, *l. fin. ss. de acceptil. & i. unita. C. de editio D. Adrian. sal. Eliz. Glosa aurea Clem. 1. verf. eligatur, de elect.*

Secundo probatur modo ex *Trid. ss. 25. cap. 9. de reformat. ibi, v. 1. nec dictum, ubi sic dicitur: Nec patrini praelatūt jupatronatus venditio, aut quoquoque titulo in aliis contra canonicas functiones transire: si fecerit fecerit, excommunicatio, & interdictum subiciantur, tamen quantum ad prohibitionem, ne vendatur, transire ad principale dispositum. Sic *Felix. c. querelam. de finem. Panorm. c. illud. de jurepatr. num. 4. Lambert. de jurepatr. lib. 1. part. 2. qu. 5. art. 20. num. 19. plures, & num. 27. & videtur tenere *Exierit de jurepatr. confirm. 1. p. 42. num. 4. & tenet *Spin. specul. regiam. glosa 4. num. 116.****

6 Sit tamen conclusio. Tertia opinio, ut modis facilius *Sylv. verbis simona, loco citato, videtur mihi ceteris probabili.*

7 Ut tamen varietas opinionum vitetur, optima cautela erit, ut venditor universitatis non faciat mentionem in venditione de jupatronatus, sed in fine instrumenti cognoscat venditor jupatronatus transire cum universitate in empore, & fateatur se deesse esse patronum, vel declarare velle, ut omnia iura, que habeat in ipsa villa, transirent cum ea, nec sibi reservare jupatronatus; quia haec verba nullam venditionem jupatronatus important, sed tantum declarant sole venditores sibi reservare jupatronatus, ut posset reservare, iuxta, c. ex literis, de jurepatr. lib. 1. p. 2. 9. 5. art. 20. n. 8. & 23.

8 Nota primo, quod calū, quo in venditione universitatis exprimitur jupatronatus, venditio effet simoniacā respicit, uti jupatronatus, & si non teneret respedi illius, at teneat perfecta universitatis venditio, etiam fieri unico pretio: licet minus bene *Mariannus cap. querelam. de finem. limitet hoc, nisi vendito fiat unico pretio. Ratio, quia venditio universitatis est perfecta cum nullo iure prohibicione, & sic cum propriè idem non posset esse fui ipsius patronus, remanebit libera. Ad idem sunt *Stephanus Cajet. c. final. de elect. in 6. Glosa. c. quia clerici. de jurepatr. ver. spin. specul. regiam. glosa 4. num. 116.* Et quod sit simonia mentalis, docuit *Pasnor. d. c. quia clerici Paulus de Citadinis sup. dictum. 25. cap. 9. de reform. non posset hoc dici, quia Trident. ss. 25. cap. 9. de reform. non debet restringi, uti jupatronatus ab solute venditio, est privatus ipso iure etiam venditor; & si non est simoniacā venditionem injuria: & sic cum propriè idem non posset esse fui ipsius patronus, remanebit libera. At venditor respondeat, quod simonia mentalis, docuit *Pasnor. d. c. quia clerici Paulus de Citadinis sup. dictum. 25. cap. 9. de reform. non posset hoc dici, quia Trident. ss. 25. cap. 9. de reform. non debet restringi, uti jupatronatus ab solute venditio, est privatus ipso iure etiam venditor; & si non est simoniacā venditionem injuria: & sic cum propriè idem non posset esse fui ipsius patronus, remanebit libera.***

9 Tandem nota, quod aliqui dicunt, quod si quis emat universitatis principaliter propter jupatronatus acquirendum, non tenet venditio; quia commitit simoniam, quando facilius ex aliquibus iudicis, vel coniunctis talis intentione posset deprehendi, quia aliter effet simonia mentalis. Sic *Lamb. de jurepatr. lib. 1. part. 2. qu. 5. art. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 5510. 5511. 5512. 5513. 5514. 5515. 5516. 5517. 5518. 5519. 5520. 5521. 5522. 5523. 5524. 5525. 5526. 5527. 5528. 5529. 5530. 5531. 5532. 5533. 5534. 5535. 5536. 5537. 5538. 5539. 5540. 5541. 5542. 5543. 5544. 5545. 5546. 5547. 5548. 5549. 5550. 5551. 5552. 5553. 5554. 5555. 5556. 5557. 5558. 5559. 55510. 55511. 55512. 55513. 55514. 55515. 55516. 55517. 55518. 55519. 55520. 55521. 55522. 55523. 55524. 55525. 55526. 55527. 55528. 55529. 55530. 55531. 55532. 55533. 55534. 55535. 55536. 55537. 55538. 55539. 55540. 55541. 55542. 55543. 55544. 55545. 55546. 55547. 55548. 55549. 55550. 55551. 55552. 55553. 55554. 55555. 55556. 55557. 55558. 55559. 555510. 555511. 555512. 555513. 555514. 555515. 555516. 555517. 555518. 555519*

tronatus, sed tantum universitatis; si vero non est evicta universitas, sed tantum iuspatronatus, non posset agere de evictione. Sic Lamb. de jurepatr. l. 1. part. 2. quaf. 5. art. 23.

DUBIUM LXXXIII.

Cui restituendum pretium, quo emptum est iuspatronatus.

¹ Tres sententias refert Lamb. ubi infra, Primi est, quod debet remanere apud venditorem, ne restitutus fidei professor, seu emptor, i. s. sumendum C. de evict. Hanc refert Lambert. & non refert proœaudiorem.

² Secunda est, quod restitutus emptori: hanc etiam refert ibi, nullo relato auctore.

³ Tertia sententia est, quod est restituendum Ecclesiæ, cui per illam simoniam facta est iniuria; quia scilicet figura eius iuspatronatus facta est. Probatur ex Aut. quomodo auct. Episc. & verumnam, & q. si quis antem, & q. sequens, ubi habetur, quod si quis promotus in Ecclesiæ prelio, dans, & recipiens privarunt illo, & acquiritur Ecclesiæ, & c. de hoc, in fine, de simonia, ubi patet pecuniam acquisitum reliqui Ecclesiæ. Sic Vincentius c. de jurepatr. & ibi Card. in fine, Joan. Andr. & ibi Panorm. in fine, & omnes ibi, ut refert, & sequitur Lamb. de jurepatr. lib. 1. part. 2. quaf. 5. art. 5. num. 6. Rochus de jurepatr. verbo ipso, vel is, quaf. 25. n. 55. ubi pro hac refert Bart. & Ananiam. Et art. 6. dicit Lamb. quod si Ecclesia emit iuspatronatus in ipsam habitum, licet sit variæ sententie, at anterior est, quod sicut efficiuntur libera, ita dixi, præcedens, ita etiam pretium erit ipsius; & alios refert.

⁴ Secunda sententia posita verior est ceteris, scilicet ante judicis restituendum esse emptori: unde textus in contrarium citati intelliguntur, secuta condemnatione; item enim dicimus infra, & referimus auctores de omnibus pretio dato pro beneficiis; eadem enim est ratio, & eadem sententia, eisdemque taliibus innuntantur, dicentes tale pretium esse restituendum Ecclesiæ.

DUBIUM LXXXIV.

An iuspatronatus possit impignorari, vel transcat cum villa, vel alia universitate impignorata.

¹ Ex 9. lib. 15. pag. 1. dicit transire in pignus universitate impignorata: quam dicit illa mente tenendam, licet sit contra communem, Greg. Lopez ibi, ver. Empennado.

² At dicendum est non posse impignorari, nec transire in pignus universitate impignorata; quia, cum recipiens aliquid in pignus universitate impignorata; quia, cum recipiens aliquid in pignus non faciat fructus suos, nec possit, ut pignore, nec creditor poterit praesentare, cum non possituti pignore, nec versus patronus, quia transitum in creditorem; & sic Ecclesia pateretur detrimentum. Sic Armi. verb. jurepatr. num. 7. Sylo ibi, qu. 5. dicto 5. Angel. num. 15. Tab. qu. 13. Lamb. cum aliis de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 9. art. 1. & 2. Spino speculat. glossa a. n. 118.

³ Limita hoc, nisi recipiens pignus faciat fructus suos, ut vir propera onera matrimonii: si enim recipierit in pignus datus universitate, cui est annexum iuspatronatus, transire in illum iuspatronatus. Sic Lamb. de jurepatr. 2.

⁴ Hinc fit, quod iuspatronatus non transire in depositum universitatis. Patet eadem ratione, quia non facit fructus suos. Sic Lamb. ibi, art. 4.

⁵ Item non potest iuspatronatus per se dari in feundum; at data universitate in feundum, transire cum illo iuspatronatus. Sylo, supra, v. 5. d. 5. Angel. n. 11. Tab. qu. 9. Armi. num. 6. Lamb. de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 7. 108, ubi cetera ad hoc spectantia videantur sunt.

DUBIUM LXXXV.

An possit locari iuspatronatus, vel transcat cum universitate locata.

¹ Sit prima conclusio. Per se non potest locari, sed est simonia; quia ibi intervenit pretium. Sic Lamb. de jurepatr. lib. 1. p. 2. q. 8. art. 1. multos referens.

² Immo si jus praesentandi competenter parochianus, non praesentabit conductor domus, sed dominus, nisi consuetudo esset, vel in limine fundationis sic statutum, ut habitantes in parochia, & sic conductor, praesentarent; & nisi solus competenter parochianus petitio Rectoris, & non praesentatio; quia talis petitio competenter conductori domus. Lamb. cum aliis ea q. 8. art. 3.

³ Secunda conclusio. Non potest etiam dari in emphy-

ceum, quia ibi intervenit pretium Lamb. cum aliis ea q. 8. art. 5.

⁴ Tertia conclusio. Universitate data in emphyteusum, vel locata, transit iuspatronatus, nisi excipiantur, c. ex litteris de jurepatr. Sic Lamb. ea q. 8. art. 2. & 4. Spino specula-
to regiam, glossa 4. num. 118. 119. Quod etiam de locatione ad breve tempus intelligent Panorm. & Card. d. c. ex litteris. At communis sententia est tantum intelligi de locatione ad longum tempus, vel tali contradi, per quem trans-
fertur utile dominum, seu latrem vera possit; focus
si locatio esset ad modicum tempus, vel per quam trans-
fertur sola detentio; quia cum tali universitate sit loca-
tio non transferetur iuspatronatus. Sic Lamb. art. 2. & 4. & quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

⁵ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

⁶ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

⁷ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

⁸ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

⁹ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

¹⁰ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

¹¹ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

¹² At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

¹³ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

¹⁴ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

¹⁵ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

¹⁶ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

¹⁷ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

¹⁸ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

¹⁹ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

²⁰ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

²¹ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

²² At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

²³ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

²⁴ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

²⁵ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

²⁶ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

²⁷ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

²⁸ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex quorum numero illi
iuspatronatus. Sic Sylo, Permutatio 1. art. 1. Anton. c. querimoniam, de jurepatr. num. 120. Rochus de jurepatr. lib. 1. p. 2. quaf. 1. & 2. & 3. idem Stephanus Cajet. c. fin. de elect. in b. li-
cet prius dixerat requiri contentum Ordinarii, ac tandem
hanc partem concludit addendo hoc esse verum, etiam
permutantes efficiunt patroni diversarum Ecclesiarum ex di-
versis causis, & diversis stipibus.

²⁹ At verius est requiri contentum Ordinarii. Immò Sylo, ubi infra, dicit esse simoniam, si permuteatur abique contentum Ordinarii, quia cap. quatuor, de rerum permutatis, dicit committi simoniam, quando si commutantur spiritualia, vel spiritualibus annexa, ex qu

Consiliorum Moralia

D U B I U M X C I I .

An possit pater iuspatronatus hereditarium obtinens illud in aliquem transmittere donationis legative titulo, etiam in prejudicium heredium legitimorum, ita ut filii nulla competat querela, quasi pater inofficiosa donationem fecerit.

Primum dico posse, quia, ut supra dixi, iuspatronatus cum sit quid spirituale, non est legitimale. Sic Alexander, quem refert, ac sequitur Covarr. 2. var. c. 18. num. 9. Archid. cap. 1. de jurepatr. in 6. Rochus de jurepatr. verbis iste, vel ibi, qu. 23. Lamb. eadem tract. lib. 1. p. 2. quies. 7. art. 7. Perez. lib. 1. ordin. tit. 6. l. fol. 143. Molina lib. 1. de primog. c. 24. n. 20.

Sed quid dicendum, quando iuspatronatus ex ipsa institutione defertur filii, nepotibus, & liberis etiam heredes non sint, nisi potest hoc a patre, qui primus institutus non est, in aliquem transferri, aut alienari in praejudicium eorum, qui prima ipsius iuspatronatus institutio ne ad vocatur? nam Lamb. d. qu. 2. art. 6. & 8. nu. 7. & Calder. cor. 19. de jurepatr. de hinc posse, qui gradatim vocatio liberorum, ac descenduntium est, & sic vivente possessor sequens in gradu nec patronus, sed habet iuspatronatus, l. cum pater, & p. fol. 2. art. 2.

Secundo tamen dico id fieri non posse, & ratio dicta tantum probat vivente possesso ad eius vitam translationem hanc fieri posse abfque sequentis in gradu praejudicio; & ideo mortuo possesso hunc donatio, aut alienatio translative non potest succedere ex prima institutione abfque hereditis titulo vocato nocere. Sic Franciscus, Anch. Molina, Alexand. Card. Rochus, Parisius, Domin. quos refert, ac sequitur Cov. 2. var. c. 18. n. 9. Perez. d. 1. fol. 143. Molina d. c. 24. n. 130.

Tertio dico, quod lieet voluntas testatoris sit deambulatoria usque ad mortem; si tamen aliquis in suo testamento creavit, vel mandavit creari beneficium, & configuit aliquem tertium patronum, & ad predicta intervenient confusum. Ordinari, non potest testator revocare, ne dare alii; quia iam illud iuspatronatus sicut perfectum in se, & per ipsum in aliud translatur: fecis quando non intervenient locutiones. Sic Lamb. de jurepatr. lib. 1. art. 4. art. 10. num. 6. & p. 2. qu. 6. art. 4. n. 3. & p. 1. qu. 5. art. 8. n. 45. & p. 2. q. 1. art. 21. n. 6.

D U B I U M X C I I I .

Quomodo transferatur iuspatronatus in aliud via successioni hereditarie.

Primum dico: iuspatronatus ex propria natura ad heredes etiam extraneos cum hereditate transire, & hereditarium est, c. 1. & 3. de jurepatr. & Clem. plures, cod. tit. Unde non conferunt iure fangiunis, sed fieri hereditario: & patet, quia si transire in emptorem quicunque cum universitate, ut duximus, a fortiori in hereditate quicunque cum hereditate. Sic contra aliquos dicentes tandem ad hereditis fangiunis pertinere, tenet Lamb. de jurepatr. lib. 1. p. 2. quies. 7. art. 1. a. num. 2. Rochus eadem tract. verbis iste, vel ibi, quies. 8. Panor. c. 1. de jurepatr. Cardin. Anch. Imola, Decius, Aretin, Iason, Federicus, quos refert, & sequitur Covar. 2. var. cap. 18. num. 6. Glosa cap. considerandum, & c. filii, vel 7. sylos, verbo iuspatronatus, quies. 4. dicit. 3. Armill. ibi, num. 4. Ang. num. 6. Perez. lib. 1. ordin. tit. 6. l. 1. fol. 139. lex 8. iii. 15. part. 1. & ibi Greg. Lopez. verbis de efranor. Spino speculo testamenti glos. 4. num. 46. & num. 52. dicit, quod, licet iuspatronatus sit fundatum in bonis Ecclesiasticis, ut de redditibus beneficiorum, auctoritate Ecclesie transire ad hereditates, ut homines invitentur ad fundandas Ecclesias.

Nota, quod id dicetur fieri iure fangiunis, in quo heres sit, fieri heres sit, fieri non, ex sola agitione, vel cognitione, vel speciali vocatione succidetur: id autem dicuntur fieri iure hereditario, quod non nisi heredi, jure que hereditario convenient, Sic Molina lib. 1. de primog. c. 8. n. 6. ubi alios refert.

Hinc fit iuspatronatus non transire in filium, qui heres patris non est, aut hereditatem patris repudiavit. Sic contra Glosam c. considerandum, 16. quies. 7. tenet Panorm. c. 1. de jurepatr. Lamb. d. qu. 2. art. 1. num. 17. & 18. Greg. Lopez. d. 1. 8. verbis de efranor. Sylvest. Angel. suprad. Tabian. verbo iuspatronatus, quies. 5. Rochus verbis ipse, vel ibi, quies. 6. Cardin. Decius, quos refert, ac sequitur dicentes communem Covarr. 2. var. cap. 18. num. 7. Spino dub. glos. 4. n. 50. & 56. quod tamen limitandum est, ut infra corollario 5.

Secundum insertur, quod si filius sit exhaeredatus, non succedit in jurepatronatus. Sic Lamb. dicit. 9. 2. art. 21.

Consiliorum Moralia

D U B I U M X C I I .

An possit pater iuspatronatus hereditarium obtinens illud in aliquem transmittere donationis legative titulo, etiam in prejudicium heredium legitimorum, ita ut filii nulla competat querela, quasi pater inofficiosa donationem fecerit.

Primum dico posse, quia, ut supra dixi, iuspatronatus cum sit quid spirituale, non est legitimale. Sic Alexander, quem refert, ac sequitur Covarr. 2. var. c. 18. num. 9. Archid. cap. 1. de jurepatr. in 6. Rochus de jurepatr. verbis iste, vel ibi, qu. 23. Lamb. eadem tract. lib. 1. p. 2. quies. 7. art. 7. Perez. lib. 1. ordin. tit. 6. l. fol. 143. Molina lib. 1. de primog. c. 24. n. 20.

Sed quid dicendum, quando iuspatronatus ex ipsa institutione defertur filii, nepotibus, & liberis etiam heredes non sint, nisi potest hoc a patre, qui primus institutus non est, in aliquem transferri, aut alienari in praejudicium eorum, qui prima ipsius iuspatronatus institutio ne ad vocatur? nam Lamb. d. qu. 2. art. 6. & 8. nu. 7. & Calder. cor. 19. de jurepatr. de hinc posse, qui gradatim vocatio liberorum, ac descenduntium est, & sic vivente possesso sequens in gradu nec patronus, sed habet iuspatronatus, l. cum pater, & p. fol. 2. art. 2.

Secundo tamen dico id fieri non posse, & ratio dicta tantum probat vivente possesso ad eius vitam translationem hanc fieri posse abfque sequentis in gradu praejudicio; & ideo mortuo possesso hunc donatio, aut alienatio translative non potest succedere ex prima institutione abfque hereditis titulo vocato nocere. Sic Franciscus, Anch. Molina, Alexand. Card. Rochus, Parisius, Domin. quos refert, ac sequitur Cov. 2. var. c. 18. n. 9. Perez. d. 1. fol. 143. Molina d. c. 24. n. 130.

Tertio dico, quod lieet voluntas testatoris sit deambulatoria usque ad mortem; si tamen aliquis in suo testamento creavit, vel mandavit creari beneficium, & configuit aliquem tertium patronum, & ad predicta intervenient confusum. Ordinari, non potest testator revocare, ne dare alii; quia iam illud iuspatronatus sicut perfectum in se, & per ipsum in aliud translatur: fecis quando non intervenient locutiones. Sic Lamb. de jurepatr. lib. 1. art. 4. art. 10. num. 6. & p. 2. qu. 6. art. 4. n. 3. & p. 1. qu. 5. art. 8. n. 45. & p. 2. q. 1. art. 21. n. 6.

D U B I U M X C I I I .

Quomodo transferatur iuspatronatus in aliud via successioni hereditarie.

Primum dico: iuspatronatus ex propria natura ad heredes etiam extraneos cum hereditate transire, & hereditarium est, c. 1. & 3. de jurepatr. & Clem. plures, cod. tit. Unde non conferunt iure fangiunis, sed fieri hereditario: & patet, quia si transire in emptorem quicunque cum universitate, ut duximus, a fortiori in hereditate quicunque cum hereditate. Sic contra aliquos dicentes tandem ad hereditis fangiunis pertinere, tenet Lamb. de jurepatr. lib. 1. p. 2. quies. 7. art. 1. a. num. 2. Rochus eadem tract. verbis iste, vel ibi, quies. 8. Panor. c. 1. de jurepatr. Cardin. Anch. Imola, Decius, Aretin, Iason, Federicus, quos refert, & sequitur Covar. 2. var. cap. 18. num. 6. Glosa cap. considerandum, & c. filii, vel 7. sylos, verbo iuspatronatus, quies. 4. dicit. 3. Armill. ibi, num. 4. Ang. num. 6. Perez. lib. 1. ordin. tit. 6. l. 1. fol. 139. lex 8. iii. 15. part. 1. & ibi Greg. Lopez. verbis de efranor. Spino speculo testamenti glos. 4. num. 46. & num. 52. dicit, quod, licet iuspatronatus sit fundatum in bonis Ecclesiasticis, ut de redditibus beneficiorum, auctoritate Ecclesie transire ad hereditates, ut homines invitentur ad fundandas Ecclesias.

Nota, quod id dicetur fieri iure fangiunis, in quo heres sit, fieri heres sit, fieri non, ex sola agitione, vel cognitione, vel speciali vocatione succidetur: id autem dicuntur fieri iure hereditario, quod non nisi heredi, jure que hereditario convenient, Sic Molina lib. 1. de primog. c. 8. n. 6. ubi alios refert.

Hinc fit iuspatronatus non transire in filium, qui heres patris non est, aut hereditatem patris repudiavit. Sic contra Glosam c. considerandum, 16. quies. 7. tenet Panorm. c. 1. de jurepatr. Lamb. d. qu. 2. art. 1. num. 17. & 18. Greg. Lopez. d. 1. 8. verbis de efranor. Sylvest. Angel. suprad. Tabian. verbo iuspatronatus, quies. 5. Rochus verbis ipse, vel ibi, quies. 6. Cardin. Decius, quos refert, ac sequitur dicentes communem Covarr. 2. var. cap. 18. num. 7. Spino dub. glos. 4. n. 50. & 56. quod tamen limitandum est, ut infra corollario 5.

Secundum insertur, quod si filius sit exhaeredatus, non succedit in jurepatronatus. Sic Lamb. dicit. 9. 2. art. 21.

Lib. II. Cap. III. Dab. XCIII. XCIV. Eo.

209

meum patrem, vel succedit patrum meus, scilicet frater patris mei, qui est proximus possessor: quam ego, confideo Covarr. prae. c. 32. n. 13. Spino speculo iustam, glosa 4. n. 36. ubi alios refert, Molina lib. 3. de primog. c. 8. n. 9. Perez. lib. 1. ordin. tit. 6. l. 1. Et an praeferendus sit filius minor sorori majori, vide Perez. 1. ordin. tit. 6. l. 1. fol. 115. pag. 4. in fine.

Tandem si iuspatronatus monasterium canax succedendi, dicit Lambert. d. q. 2. art. 25. transire in monasterium jupatratous, dum vivit patrum; quia haberet loco filii, & succedit in omni iure Monach. c. in presentia de probat. At Perez. lib. 1. ordin. tit. 6. l. 1. fol. 145. dicit hoc certum quando transfratur monasterium universitas, villa, hereditas, &c. cuius iuspatronatus adhuc: secus quando non adhuc universitati sed est personalis: tunc enim extinta persona etiam civiles per professionem; censetur transire in nominatum vero, non autem in nominatum per fictionem, quale est monasterium, ut etiam docent Bellarm. & Robofus, quos refert ac sequitur Tragel. de primog. 9. 3. n. 13. vide quod de hac re late dixi lib. 7. summe, cap. 14. n. 1. usque ad 13.

D U B I U M X C V I I .

An succedit in jurepatronatus filii illegitimi, & quid de legitimatis.

Primo dico, quod si sunt heredes habentes iuspatronatus, succedunt in eo filii illegitimi, etiam spuri, quia etiam heredes exstant. Sic Gregor. Lopez. 1. 8. verbis. Petrus. lib. 11. p. 1. Lamb. cumulis de jurepatr. lib. 1. p. 2. q. 2. art. 26.

Hinc fit, attendendum esse, an sunt heredes: de qua re late dicam infra lib. 6. art. 3. sub. 2. & sequentibus, de illegitimis, & in casu, quo sunt heredes, succedunt in jurepatronatus, alias non. Sic Lambert. lib. 1.

Secundo dico, quod cum filii naturales, deficientibus descendebitis, & ascendentibus legitimis, sunt heredes inter filios patris, in duabus uncis, ut dicam loco stat, succedunt cum aliis hereditibus patris ab intestato in jurepatronatus. Ratio, quia (ut dicimus infra) ita est patronus, qui est heres in una parte parva, sicut qui in magna, nec dicuntur hi inluti in re certa, sed incerti. Sic Lambert. 1.

Nota, quod si in fundatione tantum vocentur ad jurepatronatus consanguinei, vel qui sunt de parentela, non succedunt illegitimi, quia non sunt proprii consanguinei, nec de parentela, ut concludunt Anton. c. per venerabilem, qui filii sunt legitimi. & Alex. 1. ex facto, q. si quis rogatus, in fine, si ad Trebula. Sic Lambert. d. q. 2. art. 27. Rochus de jurepatr. verbis competentes, 9. 2. Petrus lib. 1. ordin. tit. 6. lib. 1. fol. 141.

Secundo dico, quod legitimi nati ex illegitimis, cum possint instituti heredes ab illo, possunt ex testamento succedere in jurepatronatus avi: & quando non sunt heredes, non succedunt. Lamb. plures refert art. 32.

Tertio dico, quod illegitimus, legitimatus per subsequens matrimonium, succedit in jurepatronatus; quia secundum omnia est legitimus. Petrus. multos refert art. 12.

Quarto dico, legitimatus a Papa in illis casibus succedere in jurepatronatus, in quibus succedit in hereditate; ratio non nisi expresse legitimetur, ut succedit in jurepatronatus: & adhuc ruris non est certum, posse in eo succedere. Lamb. ex q. 2. art. 28.

Quinto dico, legitimatus a Princeps facultari, quod succedentem hereditariam, secundum aliquos non succedit in jurepatronatus, quia est inde successio in iure spirituali, nisi jupatratous in consequentiam hereditatis venire, ut quia in hereditate applicatur villa, cui est anauxum jurepatronatus. Sic Petrus. d. 1. lib. 142. At melius Lamb. d. q. 2. art. 29. re late discussa tenet succedere. Ratio, quia iure canonico statutum, et transfracti ad heredes: ergo si Princeps facultarius, prout potest, facit illegitimum capacem hereditariam successioem; in consequentiam succedit in jurepatronatus.

Ultimum dico, Si illegitimus, qui non est iuris, officii, curiae Principe facultarius, vel profectetur in Religione, succedit in jurepatronatus, quia per hoc legitimatur quod successione hereditariam. Sic Lambert. d. q. 2. art. 30. 31. At hoc est valde dubium, quia est valde dubium, quod per hoc legitimetur quod successione hereditariam; ut dicam infra lib. 2. c. 3. dubio ultimo, de illegitimo.

D U B I U M X C V I I I .

Quando titulus habili, ut donatione, vel quia plures sunt heredes unius patrini, iuspatronatus transfratur in plures, quo pacto illi plures sunt patrini, scilicet an omnes habeant unam vocem, vel plures.

Ita prima conclusio. Omnes sunt patrini in solidum, quia cum iuspatronatus sit quid spirituale, ac in dividuum, non potest dividiri inter plures, sed omnes sunt patrini in solidum. Sic Spino speculo iustam, glosa 4. n. 39. Lambert. de jurepatr. lib. 1. p. 2. quies. 1. art. 22. ubi alios refert. Spino, verbis iuspatr., quies. 4. dictio 1. & omnes.

Secunda conclusio. Licet omnes hi dicantur patrini in solidum, at omnes habent tantum ius, quantum debent, vel ius est cui succederunt in jurepatronatus. Et quod non est, et qui sunt duo patrini, Petrus, & Paulus, & viginti succedunt Petro in patrino, Paulo & ceteris unus, illi.

Ita secunda conclusio. Licet omnes hi dicantur patrini in solidum, at omnes habent tantum ius, quantum debent, vel ius est cui succederunt in jurepatronatus. Et quod non est, et qui sunt duo patrini, Petrus, & Paulus, & viginti succedunt Petro in patrino, Paulo & ceteris unus,

Ita secunda conclusio. Licet omnes hi dicantur patrini in solidum, at omnes habent tantum ius, quantum debent, vel ius est cui succederunt in jurepatronatus. Et quod non est, et qui sunt duo patrini, Petrus, & Paulus, & viginti succedunt Petro in patrino, Paulo & ceteris unus,

Ita secunda conclusio. Licet omnes hi dicantur patrini in solidum, at omnes habent tantum ius, quantum debent, vel ius est cui succederunt in jurepatronatus. Et quod non est, et qui sunt duo patrini, Petrus, & Paulus, & viginti succedunt Petro in patrino, Paulo & ceteris unus,

Ita secunda conclusio. Licet omnes hi dicantur patrini in solidum, at omnes habent tantum ius, quantum debent, vel ius est cui succederunt in jurepatronatus. Et quod non est, et qui sunt duo patrini, Petrus, & Paulus, & viginti succedunt Petro in patrino, Paulo & ceteris unus,

illi viginti habebunt tantum unam vocem, sicut Petrus, cui succederunt, & eis talis erit ipsorum vox unius, qui succedit Paulo: & sic licet ipsi patronatus sit individuum quoad substantiam, est tamen indivisibilis quod ius presentandi. Patet ex Clem. plures, de jurepatr. & docet ibi Cardin. Spin., & Sylvestr. infra. Lamb. d. q. 1. art. 25. n. 15.

3 Hinc inferitur subpatronatus competere heredibus inter se, & non in capite: & sic plures heredes unius tantum vocem habent. Sic expedit de finitur dicta Clem. plures. Et ratio est, quia succedunt in iure denunci, & omnes heredes eius personam representant: ergo sicut defunctus unius tantum vocem habebat, ita eius heredes, & ita docent onnes.

4 Nota, quod Cardin. dicta Clem. plures, dicit hoc non procedere in collateralibus succedentibus defuncto, sed tantum in descendentiis. Seca contraria est tenendum, quia Clemens, plures, loquitur generaliter, in eadem ratio. Sic Petrus, l. 1. art. n. 6. l. 1. fol. 141. Rochus de jurepatr. verbo ipso, vel is, q. 2. n. 3. Spino dict. gloss. 4. n. 6. Lambert. d. q. 7. art. 25. n. 31. 32. & art. 36. Greg. Lopez leg. 8. n. 15. part. 2. verbi, per hereditatem.

5 Secundo nota, idem procedere in pluribus successori bus ab intelato eadem ratione. Sic Anchors. Immola, & omnes d. Clem. plures, ut reter, & sequitur Lamb. d. art. 12. art. 25. n. 31.

6 Tertia nota idem dicendum est, si res ad plures veniret donatione, vel venditione, & in consequentiis subpatronatus, ut si plures emerent villam, cui est annexus subpatronatus. Sic gloria d. Clement. plures, vers. reter, Card. Immola ibi. Rochus & Petrus ibi in secundis notabilis, Lamb. d. q. 3. art. 24. n. 18. & art. 25. n. 31.

7 Terti conclusio. Licet heredes insufficiantur inquali ter, sequi succedunt in jurepatronatus. v. g. si quis plures instituit heredes universitatis, at inqualiter, ut unus in tercia parte hereditatis, alius in duabus tertias partibus hereditatis: sed si donavit, seu legavit tertiam partem jurispatronatus, quod ipse habebat, alteri vero alias duas tertias partes; vel uni vendidit etiam partem ville: at est subpatronatus, alteri vero duas partes dictarum ville: at omnes nisi hae heredes, sive donatarii, sive emptores, succedunt inqualiter in jurepatronatus quod presentatio est, licet in ea facta sit translato. Sic Gregorius Lopez part. 1. n. 15. lib. 12. vers. multo. Sylvestr. verbo subpatronatus, q. 4. n. 1. Tabien, ibi, quas. 5. glossa cap. de jurepatr. vers. diversi. & cap. pte mentis, 16. q. 9. & ibi Archid. Hofstien. Goffred. Joan. Andr. Cardin. Panorm. & multi, aliis, quos reter, & sequitur Lamb. de jurepatr. Card. & Panorm. ibi, l. 1. p. 2. q. 1. art. 24. ubi latissime dicit probat. Et num. 16. idem dicit, quando testator, vel donator dicit in donatione, vel legato: Tibi domino, vel lego tertiam partem jurispatronatus, & Tito duas alias tertias partes.

8 Nota tamen, quod hic, qui in majori parte institutus est, habet vocem pinguiorem, non quod habeat duas voces, sed quia existente equali numero patronorum, debet preferri presentatus ab hoc, qui institutus est in duabus partibus, sicut supra; ab. 48. diximus de inqualiter fundandibus. Sic Lambert. ibi, num. 23. cum aliis, quos ibi reter, hinc, & 1. de jurepatr. Sylvestr. verbo subpatronatus, q. 4. dicto 1.

9 Quarta conclusio. Si unius est heres duorum, duas habebit voces, ut vult gloria Clement. plures, de jurepatr. & ibi omnes, ut reter timul cum Panorm. ac sequitur Lamb. de jurepatr. lib. 1. quas. 1. part. 2. art. 25. n. 27. & art. 29. dicit, quod si unius est patronus cum aliis, & aliis illorum inquirit ipsius heredem, habebit duas voces. Idem Rochus de jurepatr. verbo ipso vel is, quas. 1. imm. 2. Calder. conf. 9. de jurepatr. Pleus, Tilia, & Tilia, quas. 2. de legat. 2. Spino speculo testament. glossa, num. 88.

10 Ultima conclusio. Si aliquis legit jurispatronatus, vel alteri transferit aliquibus, sub nomine collectivo, & alteri singulari persone, tantum jus habebit illi singulari persona, ac totum Collegium: Iecas quando ex verbis testatoris colligitur, mentem eius fusile, ut omnes illis succedunt non per similes, sed per capita; ut quando utitur verbo distributivo, ut si dicat lego, vel trasfero hoc jurispatronatum in quinque de mea familia, nominando eos legitimam proprio nomine, omnes succedunt in capite. Sic Lambert. l. 1. part. 2. quas. 1. art. 28. ubi alios reter. Rochus verbo ipso, vel is, quas. 3.

DUBIUM XCIX

Quando plures sunt heredes, vel alio modo succedunt in jurepatronatus unius, quomodo competrunt vox illorum, scilicet an requiratur, ut faciant vocem, ut omnes concordent in presentatione.

1 Stephanus relatus a Lamb. ubi infra, dicit id requiri, & unius heredum discordiam, inservire presentationem.

2 At dicendum est, quod major pars heredum, vel successorum habet integrum vicem illius, cui succedit. & minor pars, in nulla prorsus est confideratione iure abforbitio, id est, velut absurda a maiori parte. Unde iste, quod si sunt duo patroni, & alter illorum transferat successionem, vel alio modo jurispatronatus in decem, si sex ex illis decem, qui faciunt maiorem partem, presentent Petrum, & quatuor una cum alio patrone presentent Paulum, ex locis, ut Episcopus eligat quem maluerit; hi enim sunt presentati ab equali numero patronorum, quia major illa pars ex illis decem habet vienem unius patro ni, & ita abhorbit minorum partem, ut in nulla sit confideratione. Sic Rochus de jurepatr. verbo honorificum, q. 59. Lamb. d. q. 4. art. 6. Panorm. & Cardin. cap. 3. de jurepatr. Limitant Rochus, & Lamb. nisi presentatio facienda sit a Collegio, vel universitate: tunc enim de honorabilitate curatur, declarando, & intelligendo, in quo consilii facientur, ut declarant Panorm. & Joan. Andr. cap. Ecclesia vetra, de electi. Et addunt Rochus, & Lamb. cum Panorm. ubi est pluritas vocum, prouisi fanioritatem. Vide dicta infra dub. 102.

3 O An vero, quando Religiosus presentatur, sat sit, ut si majori parte presentetur, vel opus sit, ut ab omnibus vide Lambert. de jurepatr. lib. 2. part. 1. quas. 7. art. 20. Et aut patronus se ipsum unam cum aliis patronis presentat augeat numerum, habet super dub. 74. & quando plures patr. succedunt uni, qualiter accipienda sit major pars, dixi dubio precedenti.

4 Tertius limitandum est, quod diximus, nempe presentatio a maior parte esse insufficiendum, nisi imminetur scandulum, quia hoc vitandum, non est insufficiendum presentatio a maior parte, ut est textus expressus cap. de jurepatr. Sic Lamb. alias referens d. q. 4. art. 8. Quale vero scandulum sit tale, constule Lambert. de jurepatr. lib. 2. part. 2. q. 1. art. 19. & ultimo.

DUBIUM CI.

An quando vota presentantium sunt aequalia, sunt attendende ipsorum patronorum presentantium qualitates, quod aliqui ipsorum sint Clerici, alii laici, alii masculi, alii femine.

5 Quinto dico. Sat est, si presentet major pars, licet non sit fanior. Sic Rochus de jurepatr. verbo honorificum, q. 59. Lamb. d. q. 4. art. 6. Panorm. & Cardin. cap. 3. de jurepatr. Limitant Rochus, & Lamb. nisi presentatio facienda sit a Collegio, vel universitate: tunc enim de honorabilitate curatur, declarando, & intelligendo, in quo consilii facientur, ut declarant Panorm. & Joan. Andr. cap. Ecclesia vetra, de electi. Et addunt Rochus, & Lamb. cum Panorm. ubi est pluritas vocum, prouisi fanioritatem. Vide dicta infra dub. 102.

6 O An vero, quando Religiosus presentatur, sat sit, ut si majori parte presentetur, vel opus sit, ut ab omnibus vide Lambert. de jurepatr. lib. 2. part. 1. quas. 7. art. 20. Et aut patronus se ipsum unam cum aliis patronis presentat augeat numerum, habet super dub. 74. & quando plures patr. succedunt uni, qualiter accipienda sit major pars, dixi dubio precedenti.

7 Tandem limitandum est, quod diximus, nempe presentatio a maior parte esse insufficiendum, nisi imminetur scandulum in maior parte hereditatis, vel ville, de quo dixi supra dub. 98, quia c. quoniam, de jurepatronat. tantum puderatur numerus patronorum, & qualitas presentatio. Nec obstat cap. dudum, de electi, quia habet locum in electione, in qua fervitur forma & quia proper, de electi. Sic Lamb. re late disputata dicta q. 5. art. 17. 18. & 19. Stephanus cap. f. n. 1. de electi, in 6. Rochus de jurepatronatus, verbo honorificum, q. 59. Unde inferunt Rochus ibi, & Lamb. eo art. 10. presentatio a masculis non esse praeferendum, presentatio a feminis, quia qualitas patroni non est in consideratione, nisi (inquit Lamb.) dicamus priorem sententiam esse veram in duobus hereditibus, altero masculo, & altero femina, jurispatronatus ab uno patrono descendentiis; tunc enim debet preferri vox masculi tamquam dignioris, fenus quando masculus, & femina essent patroni eque principaliter ex diversis viris, & ibi constitut rationem differentie.

8 Limita tamen sententiam, nisi patroni presentent ut Collegium; quia tunc attendetur he qualitates presentantium. Sic Lamb. art. 18. & dixi supra; dub. 100. dicta 5. ex ipso Lamb. & Rocho.

DUBIUM CII.

An cum patroni dividunt vota sua aequaliter, v. g. duo patroni presentant unum, & duo alium, quis horum sit insufficiendum.

9 Liqui dicunt de rigore juris posse attentari, neutrum teneri Episcopum insuffici, sed posse insufficiere extraneum, quia cap. 3. de jurepatr. dicitur presentatio a maior parte esse insufficiendum, & patronis discordantes pollo Episcopum ordinare Ecclesiam, & sic insufficiere extraneum: at in hoc casu patroni discordant, cum neutrum eligat maiores pars: ergo, Sic Panorm. Card. & Calder. c. cum autem, de jurepatr. & Sylv. lib. sub. jurepatronatus, q. 8. dicto 4.

10 At dicendum est nullo modo posse, sed teneri insufficiere unum ex illis, & Episcopum datur optio, ut eligat quem maluerit, quia cum omnes patroni sunt patr. in sufficiendum, omnes sunt ac unus patronus: ergo cum dividunt inqualiter vota, est ac si unus patronus incepsive presentaret duos, variando: in quo casu (ut supra dicti) datur Episcopio optio. Sic multi, quos reter, ac sequitur Lamb. de jurepatr. lib. 2. part. 3. q. 5. art. 1. Jean. Andr. & communis d. cap. cum autem, Angelus verbo subpatronatus, num. 22. Armill. n. 10. Tabien. q. 19. Gregor. Lopez l. 12. tit. 15. part. 1. art. 1. Tab. quas. 18. Greg. Lopez l. 10. tit. 15. part. 1. art. 1. art. 1.

11 Nota, quod Greg. Lopez en l. 10. vers. Eloquentia, dicit prius Episcopum debere monere patronos, ut concordent; & probat ex cap. si dico, 79. dicit quod non prolixus probat, & ex Hof. summa tit. de jurepatr. n. 3. vers. quid juris, ubi Hof. tantum dicit posse Episcopum monere eos, ut concordent; at non dicit ad tene: nec catet Doctores hoc petunt, sed absolute dicunt dari Episcopo optionem, & sic est dicendum.

12 Secundo limita hanc sententiam, nisi alter presentatur aequali numero patronorum sit de sanguine fundatoris: si enim est preferendus, ut dixi supra de accept. pers. dub. 1.

13 Tertio limita, quando patroni sunt omnino aequalis: nam si alter plus contulit ad fundationem, vel succedit in maiore hereditatis, vel ille parte, ubi est annexus subpatronatus, presentatus ab illo est preferendus, ut dixi dub. 1.

14 Quartu limita, quando ambo presentati sunt aequaliter: nam si alter efficit dignior, non daretur optio Episcopi, sed illum tenuerit insufficiere. Sic Rochus de jurepatr. verbo honorificum, q. 59. Lambert. lib. 2. part. 3. q. 5. art. 1. num. 5 & referit multis Hofstien. dicti, num. 8. Subdit Lamb. art. 2. cum Decio conf. 129. quod si de falso minus dignus presentatus aequali numero patronorum insufficiatur, peccabit insufficiens, ac tenebit insufficiens.

15 Hoc autem major, vel minor dignitas qualiter consideranda sit, late dixi supra, ubi de accept. pers. & late tractat Lamb. en q. 5. ab art. 3. per plures, ubi an pauperes, indocili doctus, ignobilis nobilis, Theologo Jurisperitus, juveni senior preferendus sit.

16 Secunda sententia probabilior sit posse quemlibet securum alio non vocato presentare: & remanebit alii compatrio nus sibi ille illum presentandi eumdem, vel alium; & facit l. per fundam, ff. de servit. rustic. pred. Sic tenuit De cius, Lopus, & Amos, quos reter, ac sequitur Spino speculo testam. gloss. 4. n. 89. Anzon. cap. cum omnes, de confess. n. 24. & cap. 3. de jurepatr. Panorm. conf. 76. volum. 2. & dicit quod hec opinio tamquam communis observaretur in practica. Freder. conf. 102. Calderon. conf. 9. & 15. de jurepatr. Anchors. cap. canonum statuta, de confess. Berth. in re portaria, verbo patr. volum. 2. & 3. & 4. & 5. Crotus d. l. sum. Paulus de Citadini de jurepatr. n. 6. part. art. 3. q. 29

SUMMARIUM.

- 104 Quæ pœna statuta in jure sunt contra simoniacos.
 105 An simoniaci mentales incurvant paras contra simoniacos latas, & sic tangentur restituere.
 106 An omnis simonia realis, seu completa subdatur panis, & restitutio simoniae, vel tantum simonia in beneficio & in ordine, ex ingresso religionis.
 107 An omnis simonia realis, seu completa subdatur panis, & restitutio simoniae, vel tantum simonia in beneficio, & in ordine, & ingresso religionis.
 108 An simonia realis, & completa, solo tamen iure Ecclesiastico velita, subiecta restitutio, & panis simoniae.
 109 An quando sola vocem, & instrumento precepit quis se dare temporale pro spirituali, sit vera simonia, si peruentus sit ad tradicionem rei spiritualis, & prius, & subiecta panis simoniae, & obligata restituendum.
 110 An quando datur aliquid parvum pro beneficio, sit peccatum mortale, & incurvantur pœna.
 111 An iure divino, & naturali tenetur simoniaci restituere primum pro spirituali acceptum, & ipsam rem spirituali regnare.
 112 An falso de jure Ecclesiastico tenentur recipientes primum simoniae pro beneficio ordine, vel ingresso religionis illud restituere; & danti primum tenentur rem spirituali, & beneficium regnare.
 113 An tantum primum receptum pro simonia in ordine, & beneficio, & ingresso religionis, sit necessario restituendum: vel idem sit de pretio pro quibuscumque rebus spiritualibus recepto.
 114 Cui si restituendum primum simoniacum acceptum, casu quo iuxta dicta restituendum est.
 115 Qualiter obtinet beneficium per simoniæ realem ex utroque parte compleatam, tenetur illud regnare, ac fructus restituere, quando scienter scilicet id accepit.
 116 An quando qui ignoravit simoniæ, quia scilicet ipso ignorantie aliis dedit primum, ut sibi conferre beneficium, tenetur beneficium regnare, & fructus restituere.
 117 An mediator simoniae, per quam qui obtinet beneficium ignorans, vel sciens simoniæ, tenetur restituere, & teneat, que beneficiorum tenetur restituere, & ipsum admovere, quando laborat ignorantia simoniæ commissa, vel quid tenetur facere.
 118 Cui si restituendum beneficium simoniacum acquisitum.
 119 Cui si restituendi fructus acquisiti ex beneficio per simoniæ obtinet.
 120 Quis possit dispensare in omnibus panis, quas supradicta dicit, dicimus contrahere simoniacum, & revalidare statum beneficium.
 121 An qui tenetur restituere fructus simoniaci perceptos, vel alia debita in certum domum, eam quæ illi peccato posuerunt restituere, iuxta dicta supradicta dubius 119. satisfaciens elemosynas, quas baixa obligationis aut ignarus, aut immensos pauperibus erogatis.
 122 An si qui existens excommunicatus, vel per simoniæ obtinet beneficium, quod spectat ad iuspatentiam, indigena non patroni praeservatione, quando est absolitus ab excommunicatione, vel dispensatus in illa simonia, ut obtinet beneficium.
 123 An qui simoniæ, vel existens excommunicatus obtinet beneficium, absolvit postea dum procurat dispensationem, seu revalidationem tituli, vel cogendus sit statim regnare,

De restitutione, & pœnis simoniæ.

D U B I U M C I V .

Quæ pœna statuta in jure sunt contra simoniacos.

¹ U T clarius procedam, fecimus ponam in hoc dubio pœnas contra simoniacos in beneficio, in Ordine, & in ingresso Religionis, & statim sub hoc codem dubio generalis-peccatis simoniæ;

² Prima ergo simoniæ in beneficio est, quod simoniaci in beneficio, live publici, live occulti sint, vive dando, vive recipiendo, vive sint principales, vive, ut illa fiat, procuraverint, aut mediatores extinerint, sunt excommunicationi excommunicatio referenda Papæ, etiam Pontificali, aut Cardinalatus præfulgent dignitate; & jubetur in virtute sancte obedientie, ut quos hanc simoniæ commissione, aut procurare, aut in ea mediatores exticuisse aliqui norint, abfolvi nequeant, donec revealent Papæ, vel cui ipse committeret. Sic habetur exp̄l Extravag. 2. de simoniæ, quæ est Pauli II, & in quadam extravag. Martini V. quam refert D. Anton. 3. p. tit. 24. cap. 66. excommunicationis statutum contra hos non revelantes.

³ Circa hanc pœnam nota primò, quod Sylvestri, verbo simoniæ, q. 19. pars 3. refert quandam Extravag. Martini Quinti, quæ incipit, Damnablem, ubi precipit, ne ab hac excommunicatione abfolvatur virtus cuiusdam induit Apolloconi, vel concedendis nisi exp̄l continet facultatem abfolvendi a simonia. At Tertii, cap. de simoniæ, defini-

mone, quem refert, ac sequitur glossa Extravag. 1. ead. titulus initio, dicit hanc usque revocatum.

4 Secundo nota, quod pœna illa contra non revelantes simoniacum est derogata per non usum, quia non est recepta. Sic Sylvestri, ibi, n. 4. pena, & excommunicationis 7. excommunicatio, 43. n. 81. D. Anton. ubi supra, Navar. cap. 27. Lat. & Hispan. n. 106. Covarr. reg. peccatum, 2. p. 8. n. 7. Tabien. verbo simonia, q. 74. Manuel 2. tomus simoniæ, c. 56. n. 6. Capua lib. 2. decret. cap. 97. num. 2. Cajet. verbo excommunicatio, p. capua 81. sub illi. excommunicatione potest diversificari intrinsecus. Armill. verbo excommunicatio, excommunicatio, 59. Rosell. simoniæ 6. n. 13. Angel. simoniæ 6. num. 10. Lud. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 972. pag. 1. Immo nec ligavit. nisi existentes in Curia, quia valde irrationabilis efficit constitutio, ut vellet pauperes ab extraneis terris agere Curiam pro declaranda simonia. Sic Sylvestri. Tabien. Covarr. ibi.

5 Tertiò nota, quod nomine beneficium intelligent electiones, poplulationes, confirmationes, & quævis provisioles Ecclesiæ, monasteriorum, ut Prioratus, Guardianatus, dignitatem, & officiorum Ecclesiasticalium, quia in his tam dantes, quam recipientes simoniæ, contrahunt dictam excommunicationem; quia licet Prioratus, & Guardianatus non sunt beneficia, quia tamen monasteriorum sunt electiones confirmationes, & feoffationes, & de his omnibus agit dicta extravagans, ideo comprehendetur. Sic Sylvestri, excommunicationis 7. excommunicatio, 42. numer. 80. Cajet. verbo excommunicatio, cap. 72. Armill. ibi, excommunicatio, 59. Ludov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 305. fol. 953. pag. 2.

6 Quartò nota, quod si prædicta extravagans 1. de simoniæ non excommunicaret exp̄l mediatores in simonia, illi non comprehendenter, iusta doctrinæ communem, quia in mater. de excommunicatio, habetur, quia excommunication in aliis & quid facientes non comprehendenter, mediatores confundendo, & c. Item quia extravagans prædicta extendens excommunicationem ad mediatores, significat canones, quia exp̄l non sunt mediatores, non extendi ad eos. Quare ex pœni simoniæ tantum incurritur, hanc excommunicationem, quia in ceteris pœni non explicatur mediatores, nec pœna extravagans. Pii Quinti, quæ incipit cum primam, contra simoniacos, efficit item receptæ, comprehendenter mediatores, quia non explicat. Sic Navar. lib. 3. conf. tit. de simoniæ, in antiquis eti consil. 59. in novis eti consil. 98.

7 Secunda pœna simoniæ in beneficio est, quod simoniacus in beneficio, si crimen sit notoriū, & publicum, est iuspenitus. Probatur ex e. prator. & verbo, diff. 32. ubi sic dicitur, Officium simoniacorum nullus modo recipiatis, & quantum possit, tales a monachis prohibentur. Sed hoc cap. nil probat, alias idem dicendum est de simoniaco occulto, cum distinguatur; & ita tantum vult quod ministratio, in quibus admissetur simonia, non recipiatur: vel loquitur de simoniaco in ordine. Secundo probatur, quia illi crimen grave, ergo si notoriū sit, inducit suppositionem. Si tenuit D. Thom. secunda secunda, g. 100. art. 6. ad 1. Invenit, & tanta, & animo. Panorm. c. accusatum, & edem tit. Salzedo super præl. Diaz, c. 91. incipienti simoniaci, Villadiego, de irregulari, c. de simoniaco, Sylvestri, verbo iuspenitus, q. 7. d. 2. Angel. simon. 6. p. 65. num. 2. Soto lib. 9. de iust. 9. art. 1. & 2. & circa principium corporis, Armill. verbo simoniæ, n. 52. Tabien. ibi, q. 17. Rosell. simoniæ 6. n. 7. Lud. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & c. 305. fol. 954. pag. 1. Henriquez lib. 13. de excommunicatio, 2. de simoniæ, c. 37. n. 5. & plerique alii, ut refert Covarr. Clement. & simoniæ, 1. p. 1. num. 7. Paludanus diff. 25. 9. 5. num. 6.

8 Nota quod ferri omnes hi Doctores dicunt, quod statu le crimen simoniæ est occultum, est iuspenitus quod se: fide hoc illi est dicere, quia ut docent Sylvestri, verbo iuspenitus, q. 9. 7. & Claffa cap. prator. diff. 32. vers. effectum, quilibet peccator dicitur iuspenitus quod le. & Navar. in omnibus summis cap. 27. n. 152. 153. 245. dicunt quod iuspenitus quod se non est iuspenitus, sed quilibet peccator dicitur sius iuspenitus; quia aliquis peccato nequit ordinem exercere at exercendo nullum incurrit centuram.

9 At verius est simoniacum in beneficio etiam notoriū non esse iuspenitus: quia nullus est textus clarus iuspenitus imponens, & in dubio in motu partem est propendendum: & quia (ut bene ait Henriquez lib. 14. de irregulari, c. 7. n. 7. in comment. litera R.) notorius simoniacus in beneficio non est depositione dignus; & si est propter hanc notoriatem non est irregularis, ut bene etiam docet Covarr. Clement. & furius, 2. p. 8. n. 3. n. 4. & sic Covarr. eadem Clement. 1. p. 8. n. 1. n. 7. dicit priorem sententiam dicentes est iuspenitus, dubium est. Hanc refert Navar. summa Lat. cap. 23. numer. 111. pot. q. ad 14. verbo, 3. 5. & Henriquez lib. 14. de irregulari, c. 6. n. 7. Atque quarta sententia condemnatoria, quia infamia, est irregularis, ut dicam in 4. pena.

10 Tertia pœna simoniæ in beneficio est, quod per elec̄tiones, poplulationes, confirmations, provisioles, & quævis alias dispositiones simoniacas in Ecclesiæ, monasteriorum, dignitatibus, personatibus, officiis ecclesiasticis, & quibusvis beneficiis, cuique nallatus quis acquiritur, sed viribus omnino caret, nec inde facit aliquos fructus suos, exp̄l habebut extravag. 2. de simoniæ, & idem Martini

notus Quintus in Concilio Constantiensis; ut refert D. Anton. 3. tit. 24. num. 65. de qua pœna unum, vel alterum hic dicant, quia latè dicendum est dubius sequentibus.

11 Hinc fit, quod electio simoniæ in Priorem, vel Guardianum, vel quemcumque superiori aliquo convenitus, non valeret: quia exp̄l dicta Extravagans loquitur in hoc casu: & etiam, ut dixi circa primam pœnam, hæ Praelatura in hac extravag. comprehenduntur nomine beneficii.

12 Nota, quod licet iure antiquo electio simoniæ Papa pœna valida, cap. licet, de elect. at Julius secundus extravagante edidit, que fuit approbata in Concilio Lateranensi, quod talis electio non valeat, & excommunicatio Cardinales, quod fuit vacante illi contravenient. Sic Navar. in omnibus summis, at clarius in Hispan. c. 27. num. 110. Viterbia refutat de simoniæ, 2. p. num. 5. Cajet. verbo excommunicatio, 2. 4. ubi addit. jurare Cardinales fide vacante se servatores hanc constitutionem: & hæc excommunicatio reservatur ibi.

13 Quæ autem sunt pœna simoniæ confidentialis in beneficiis, habet supra dub. 34.

14 Sexta pœna simoniæ in beneficio, & in ordine est, quod tales simoniaci sunt ad quodcumque aliud beneficium acquirendum. Hanc adfruunt multi Doctores, sed nullum afferunt textum; quod verò sit inhabilitas ad illud beneficium, & sic in dispensatione oportet facere mentionem, quod simoniæ illud acquirerent, quia est intrusus, confitatus ex his, que supra diximus dub. ubi de beneficiis, & docet Reb. præx. tit. que modis acquirantur beneficia, num. 9. At inde non constat illa inhabilitas ad reliqua beneficia; quia intrusus non est inhabilitas ad reliqua, nec in impetracione aliorum oportet facere mentionem in tristis, ut ibi dixi. Si autem id probas, quia simoniæ est excommunicatus, at excommunicatus est inhabilitas ad quicunque beneficium: non dubium est, quod manente excommunicatione sit incapax, sicut quilibet alius excommunicatus; sed dubius est: an abfolutus ab excommunicatione maneat adhuc inhabilitas; quia si hæc est specificis, & nova censura, manebit inhabilitas. Sed hæc sententia potest modo probari ex motu Proprio Pii Quinti edito anno 1566. Kalend. Aprilis, anno. 1. sui Pontificatus, qui incipit: Cum primum, ubi dicitur: Qui crimen simoniæ in consequendis ordinibus confiteo convictus fuerit, eo ipso sit ab illius executione per decimationem sine spe dispensatio, sic in omnibus summis, quod dignates ecclesiasticis simoniaco acquisierit, illis sit ipso pœna inhabilitas ad eadem, & quibusvis alias obtainendas: quod si beneficium, aut officium ecclesiasticum simoniæ adeptus fuerit, perpetuo sit inhabilitas ad eas, & quicunque alia beneficia ecclesiastica obtainenda. Ecce quam clara statuitur inhabilitas: & cum dicit, eo ipso, videtur nullus potest sententia: Sic Martinus lib. 1. summa, cap. 14. & 20. fol. 127. pag. 2. & fol. 129. pag. 1. & fol. 125. Lud. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. Capua lib. 2. dec. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Henriquez lib. 13. de excommunicatio, c. 37. num. 3. in fine, & cap. 36. num. 1. Idem clarè supponunt Innoç. cap. de simoniæ, de simoniæ, & ibi, Jean. Andr. & Panorm. num. 6. & Sylv. verbo iuspenitus, q. 7. dico 4. Angel. simoniæ 6. num. 3. Arm. verbo simoniæ, n. 52. & ibi Tabien. q. 68. ubi disputant, quando Episcopii, vel quando folus Papa dispenseat simoniaco, ut possit obrinaria alia beneficia: ergo supponunt esse iuspenitus alia beneficia.

15 At verius est, non incurri talem inhabilitatem ad alia beneficia, & sic posse simoniacum abfolutum ab excommunicatione abfuisse non dispensatione obtinere alia beneficia præter illud simoniaco. Probatur, quia nec in Extravag. Pauli II, quæ est 2. de simoniæ, qui male refert Henriquez fe, non in alio jure antiquis talis posita statuta est: de extravagans citata Pii Quinti non est ultra recepta, & esto recepta est, non habet locum in foro conscientiae ante judicis sententiam. Quid sic probatur, quia triplex generis simoniacos puniri, & feliciter in ordine, & beneficio, & primos non puniri nisi convictos, ut clarè ibi dicitur: ergo uno aliis puniri, nisi convictos, quia clausula positâ in una parte dispositio, fuit ponatur in principio, fuit in medio, fuit in fine, & censetur referri ad omnia contenta in illa, modo eadem ratio referri sit in omnibus, ut bene Decius post aliis c. secundum, regnus, de appellat, & Navar. ubi infra, & in predictis tribus eadem ratio inventur. Nec obstante verba eo ipso, quia certum est prime pœna non esse locum ante convictionem, & tamen ibi etiam ponuntur. Item quia referri videtur ad privationem juris, & adoptionem beneficiorum, non tam ad inhabilitatem, quia non est eadem ratione referendi; nam iure antiquo illa adeptio erat nulla: ut eodem jure non erat statuta talis inhabilitas. Sic tamen Nav. lib. 5. conf. tit. de simoniæ, in novis, conf. 92. in antiquis eti confil. 34. & quidam docti juniorib. 16 Secunda nota, quod dans pecunias mediatori, sibi impetrat dimissoras ad ordines, quas mediatori pecunia impetravit, dicitur simoniacus in ordine, & sic incurrit pœnas simoniaci, quia litteræ dimissoria sunt via quodam directa ad ordinem querendum, & conseruant quodam ius petendi ordinem, & accipiendi a quibus maluerit Antifite. Sic re latè disputata tener Nav. lib. 5. conf. tit. de simoniæ, 2. de simoniæ, & c. 1. de reformat, in fine, decernit, quod hi omnes incurrant ipso facto pœnas a jure infusa. Sic Manuel eadem cap. 56. num. 6. verbo, lo sexto, de reformat, in fine, de reformati, & sic in antiquis confil. 58. in novis confil. 67. & summa Latina c. 25. num. 6. dicit, quod incurritur haec pœna, licet pecunia non detur ordinarii, sed tertio mediatore. An vero sit opus, ut alias nisi data pecunia non obtinetur, habet supra dub. 26.

17 Secunda pœna simoniæ in ordine est, quod omnes simoniaci ordinati, five publici sint, five occulti, sunt iuspenitus, ut in pœna sequenti, incurruant etiam dantes, & censentur aliquis pro litteris dimissoriis, aut testimonialibus, aut pro filio ordinum, & non tantum collatores ordinum, sed etiam corrum ministri, licet sponte oblatum recipiant, quia Trident. feb. 2. c. 1. de reformat, in fine, decernit, quod hi omnes incurrant ipso facto pœnas, ut jure infusa. Sic Manuel eadem cap. 56. num. 6. verbo, lo sexto, de reformat, in fine, de reformati, & sic in antiquis confil. 58. in novis confil. 67. & summa Latina c. 25. num. 6. dicit, quod incurritur haec pœna, licet pecunia non detur ordinarii, sed tertio mediatori. An vero sit opus, ut alias nisi data pecunia non obtinetur, habet supra dub. 26.

18 Secunda pœna simoniæ in ordine est, quod omnes simoniaci ordinati, five publici sint, five occulti, sunt iuspenitus, ut in pœna sequenti, incurruant etiam dantes, & censentur aliquis pro litteris dimissoriis sunt via quodam directa ad ordinem querendum, & conseruant quodam ius petendi ordinem, & accipiendi a quibus maluerit Antifite. Sic re latè disputata tener Nav. lib. 5. conf. tit. de simoniæ, 2. de simoniæ, & c. 1. de reformat, in fine, de reformati, & sic in antiquis confil. 35. & aliis, quos habet infra, dub. 220. censetur.

19 Quæta pœna simoniæ in beneficio est, quod amittit simoniacus omnia alia beneficia, quia prius habebat.

Sic Manuel 2. tom. summa, cap. 65. num. 6. & retinet ad hoc Th. Sanchez Conf. Moral. Tom. I.

O 3 & in